

Barn og unge i poliklinisk behandling

Psykiske lidinger blir ofte kalla «de unges lidelser», og i dei fleste tilfelle har lidinga vist seg hos pasienten før fylte 25 år. Gutar i psykisk helsevern blir i stor grad tilvist i barneskolealder. Hos gutar er utviklingsforstyrningar og adferdsforstyrningar mest vanlege tilstandar, og mistanke om hyperkinetisk forstyrrelse (ADHD) vanleg årsak for tilvising. Hovedvekta av jentene i psykisk helsevern blir tilvist i ungdomsskolealder. Vanlege grunnar for tilvisinga er mistanke om depresjon eller angstlidning, og frå puberteten også tilpassingsforstyrningar og spiseforstyrningar. For dei minste barna kan poliklinisk behandling gjelde mødre med fødselsdepresjon, barn med autisme, premature, rusmiddelskade eller samansett barnevernsproblematikk. 95 % av behandlinga for barn og unge i psykisk helsevern skjer poliklinisk, og dei fleste opphalda i døgnbehandling er frivillig.

Utval og definisjonar

Barn og unge mellom 0 og 17 år som i 2014–2018 hadde minst ein poliklinisk kontakt i psykisk helsevern, tverrfagleg spesialisert behandling av ruslidningar eller hos avtalespesialistar i psykisk helsevern, er inkludert i utvalet.

Polikliniske kontaktar er definert som kontaktar der pasienten (eller pårørande) var fysisk til stades, og blei skriven inn og ut same dato (inkluderer både polikliniske konsultasjonar og dagbehandling). Indirekte polikliniske kontaktar er ikkje inkludert her.

Buområde	Tal kontaktar	Tal pasientar	Kontaktar per pasient
St. Olavs	48 121	3 113	15,5
Vestfold	32 916	2 342	14,1
Diakonhjemmet	14 949	1 074	13,9
OUS	29 198	2 124	13,7
Ahus	60 537	4 413	13,7
Møre og Romsdal	34 131	2 653	12,9
Vestre Viken	51 565	4 157	12,4
Lovisenberg	9 340	803	11,6
Nordland	16 895	1 491	11,3
Telemark	21 138	1 909	11,1
Innlandet	38 810	3 529	11,0
Bergen	48 306	4 457	10,8
Stavanger	39 040	3 613	10,8
Sørlandet	30 315	2 847	10,6
Østfold	28 836	2 722	10,6
Helgeland	10 375	989	10,5
Fonna	18 324	1 758	10,4
UNN	17 735	1 786	9,9
Nord-Trøndelag	14 191	1 573	9,0
Finnmark	7 581	859	8,8
Førde	11 690	1 401	8,3
Noreg	583 992	49 094	11,9

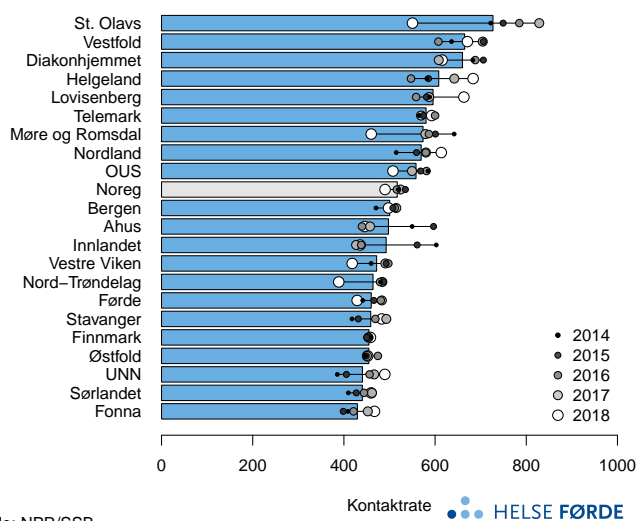
Poliklinisk behandling for barn og unge (0-17 år) i psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert behandling av ruslidningar. Tal kontaktar, tal pasientar og kontaktar per pasient fordelt på buområde og landet. Gjennomsnittsverdiar per år (2014-2018).

Resultat

Kvart år var det 49 000 barn og unge i poliklinisk behandling ved psykisk helsevern, tverrfagleg spesialisert rusbehandling eller hos avtalespesialist psykisk helsevern, til saman 584 000 polikliniske kontaktar per år i Noreg.

Pasientraten varierte i buområda frå 36 til 58 barn og unge i poliklinisk behandling per 1 000 innbyggjarar per år. Kontaktraten varierte i buområda frå 429 til 726 kontaktar per 1 000 innbyggjarar, med 517 som gjennomsnittleg årsrate.

Barn og unge hadde i gjennomsnitt 12 polikliniske kontaktar per år, og talet varierte i buområda frå 8 til 16 polikliniske kontaktar per år.

Kjelde: NPR/SSB

Kontaktate for poliklinisk behandling for barn og unge (0-17 år) i psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert behandling av ruslidningar: Tal kontaktar per 1 000 innbyggjarar, fordelt på buområde og landet. Søylene viser gjennomsnittsverdiar per år (2014-2018) og prikkane representerer ratar for kvart av åra. Ratane er justert for alder og kjønn.

Kommentar

Barn og unge i poliklinisk behandling er ei stor pasientgruppe innan psykisk helsevern. Buområda med lågare folketal tenderer til å ha fleire pasientar i forhold til innbyggjartal. Variasjonen mellom buområda er likevel liten både for kontaktratar og pasientratar.

Nedgangen i poliklinisk kontaktrate for Noreg i 2018 kan vere påverka av både innføring av nytt journalsystem i nokre helseføretak i perioden, og ein auke i tenestetilbodet for barn og unge si psykiske helse i kommunane.